

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 12 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vsote frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Berlin 13. junija. Kongres se je ob 2 $\frac{1}{2}$ uri odprl. Delegiranci so prišli v uniformah svoje domače dežele. Bismarck je kongresne ude kratko pozdravil. Potem je Andrassy izpregovoril in nasvetoval naj se predsedništvo izroči Bismarcku, ta nasvet s tem podpirajoč, da to nij le s sprejšnjimi jednacimi slučaji posvečena navada, temuč tudi priznanje Bismarckove visoke modrosti. Andrassy je sklenil s toplo željo o skorajšnjem ozdravljenji cesarja Vilhelma. Bismarck je prevzel zahvaljujoč se po oficijalnem načinu predsedništvo in je ustanovil tajništvo. Kongres je sklenil tajno držati svoje razprave. Druga seja je jutri, ker imajo najprej zaupna razgovaranja biti mej posameznimi pooblaščenici, da se nálogi kongresa pospešijo. Taka razgovaranja so včeraj uže bila mej Andrassyjem in Šuvalovim.

Brüselj 13. junija. Kralj je sprejel ostavko (ali demisijo) dozdanjega ministerstva, in je (vodjo dozdanje liberalne opozicije) Frère Orbana izbral, da mu je ukazal novo ministerstvo sestaviti.

Bukarešt 13. junija. („Pol. Corr.“) Vsled protesta Rumunije so se Rusi od Pitešti umaknili deset kilometrov proč od rumunskih linij, a nasproti so od Ploještija pomaknili se proti Filipešti do sošeske Prahove, z zagotovitvijo, da ne bodo reke proti Kimpini prestopili.

Spomlad Slovanstva.

Zgodovina Slovanstva je žalostna. Iz nje odmevajo po večjem le izdihljaji trpečih naro-

dov. Malo je najti v njej aktivnosti, malo energičnih udarcev. Slovani smo dozdej več pasivni, nego aktivni narodje bili. Tega je kriv Slovanstva mehki narodni značaj.

Zdanje 19. stoletje nas je postavilo na drugo stališče. Nemci so se po svojih zmagah popeli na visoko vnanje stališče da si, kakor se zdaj kaže, notranje jako trohne; Fracozi, Italjani so se takisto povzdignili; in železnice, fabrike začele so svoje delo; mirno patrijarhalčno življenje mej posameznimi ljudmi in narodi je nehalo; v času telegrafa so se narodi bližali in svetovna kultura navedenih narodov postavlja drugim narodom kategorični imperativ pred oči: „omikajte se ali idite v zaton“. Darwinov princip, da močnejša žival, cmikanejši narod, slabotnejšega neomikanejšega zatre, velja odslej še več, nego kedaj, ker ta omika ne vodi svoje vojske več v poštemem, počasnem vozu; z močjo železnice in tovarnic našega stoletja prodira mej druge menj omikane narode. In tu nam Slovanom omika družih prav glasno in jasno pravi: glejte, le malo imate pokazati in vaši izdelki pridejo v primitivnej obliki v naše tovarnice in od tam zopet k vam; držimo vas gmotno pod svojo kuratelo.

To pa tudi mirno krotko dušo slovansko peče. In v časovnem duhu leži nagotje, leži težnja omikati se in temu se tudi Slovani ne moremo kljubu naše pasivnosti odtegniti. Otroci smo svojega stoletja in materin mlekom nasezali smo se tega nagotja.

Hvalimo Boga, da nam je to prišlo in žnjim kolikor toliko agilnosti.

Najlepša cvetka časa je mej nami Slovani ta, da se kot Slovane čutimo, in da

je ta čut kolikor toliko v narodovo maso prodrl. S tem stopamo z družimi narodi v dotiko in to nam izbuja narodni ponos, ki od nas terja, da postavimo slovanski original vzemši v se elemente druge svetovne kulture, predelavši je po slovanskem našem značaju in zidaje na podlagi teh in naših uže postavljenih elementov dalje slovansko omiko. Sebičneži začenjamo Slovani biti in to je dobro, to nas obvarja pred narodno stagnacijo.

Kot izjav te sebičnosti, narodnega ponosa smemo jemati končno vojsko Slovanov s Turci. Naj se reče, da je Ruse pohlepnost po cvetočih deželah orijenta v boj gnala, dobro, vojske se ne vodijo za šalo in Nemci in drugi narodi ne hodijo v boj zaradi tega, da narodom malo krvi puščajo, egoizem je povsod bil in bode nagon vojská, naj se reče to ali ono; jedno je gotovo, Slovani v tej vojski so nastopali kot Slovani in če ne jemljemo v poštev merodajnih mož ruskega naroda, ki so napotili to vojsko, o masah ruskega naroda ter južnih borečih se Slovanov smemo reči, da jim je tlela žrjavica slovanske ideje v prsih, ki se je raznetila do lepega plamena. In to je „primula veris“, prva spomladna cvetka slovanske novodobne energičnejše zgodovine.

Mir se sklepa; koliko haska Slovanstvu iz njega prihaja se ne da preračunati. Ali slovanski paciscenti bodo se domov vračali s to cvetko spomladno v zaponi. Če Slovanstvu veliki boj s Turci nič družega ne bi bil donešel, to dobro ga spremlja, da je kakor vihar slovansko stagnacijo pregnal in duševno življenje Slovanstva sčistil. Prvokrat so Slovani kot Slovani nastopili na menzuro z drugim na-

Listek.

Južnoslovske narodne popievke.

Po narodu zbral in izdaje Fr. Š. Kuhač.

(Opisal Josip Noll.)

Velikansko se more imenovati delo, katerega se je lotil izdajatelj narodnih pesnij jugoslovenskih, znani hrvatski skladatelj in glasbenik g. Fr. Š. Kuhač. Ako se srečno izvrši to ogromno podjetje, katero podpirati je čestna naloga vsacega zavednega in izobraženega Slovana, posebno pa v prvej vrsti nas Jugoslovenov, ponašati se bode mogla naša literatura z delom, kakor ga ne mogo pokazati mnogo večji, v izobraženji uže visoko dospeli narodi.*)

*) Da se natančneje poznanje tega prezanimivega dela kolikor mogoče razširi mej slovenskim narodom, prosim prav uljudno slavna uredništva slovenskih novin, da blagovole te moje vrstice ponatisniti, ali v celoti, ali pa kakor jim pripušta prostor. Proverjeni

Predno se lotim razgovora o prvem, uže izišlem vezku, naj mi bode dovoljeno, na kratko opomniti nekoliko splošnega. Vse delo obsegalo bode — kakor utegne uže znano biti iz vabil — okolo 1700 narodnih pesnij, nabranih po vseh krajih, kjer biva in peva jugoslovenski rod, to je iz Hrvatske, Slavonije, Srijema, vojničke Krajine, Bačke, Banata, Srbije, Bugarške, Hercegovine, Bosne, Črne gore, Dalmacije, dalmatinskih otokov, iz Primorja, Istre, Medjumurja, Kranjske, Štajerske, Koroške in zapadne Ogerske.

Po vseh teh krajih potoval je 12 poletij g. Kuhač na lastne stroške, ter žrtvoval poleg svojega neizmerne truda premoženje od več ko 6000 gold., in ravno tako se je trudil 12 zim z uredovanjem in prepisovanjem te zbirke, odlikovane na hrvatske izložbi l. 1864 sè srebrno kolajno I. reda,

mogo biti, da bodo priporočali stvar, ki je epohalna v naši literaturi. Posebno želeli bi bilo, da bi se slavne čitalnice slovenske živo zavzele za razširjevanje tega dela.

in na dunajske izložbi l. 1873 sè zaslužno kolajno.

Ako primerjamo izdaje narodnih pesnij družih narodov, n. pr. nemških, italijanskih, francoskih, vidimo, da nijeden teh kulturnih narodov se ne more dičiti z enako obsežno in bogato zbirko narodovega blaga. Kakor so si pridobile krasne narodne pesni jugoslovenske, posebno srbske, priznanje cele izobražene Evrope, zaradi izvirnega poetičnega duha njihovega, tako se bode čudil svet bogatemu muzikalnemu zakladu tega naroda. Mož, ki je žrtvoval lep del svojega življenja in imetka temu, da otme pozabljenju bisere narodnega pevanja, ki je nabiral kakor marljiva čebelica narodovo blago, zasluži pač, da ga podpira vsak pošten Slovan, komur je le malo mar za razvoj svojega naroda.

Vsako leto izšli bodo 4 vezki, vsak po prilično 100 pesnij obsegajoč, in je naročnina 5 gold., gotovo nizka imenovati, kajti vsaka pojedina pesen pride na 1 novčič!

Poznati značaj izdajatelja porok je temu,

rodom; kot svestni zmagovalni Slovani zapuščajo borišče, vračaje se domu v palače in bajte svojega doma. Tu razcveta se spomladanska ta cvetka primula veris Slovanstva po vseh velikanskih širinah odslej slovanske, ne samo ruske Rusije ter bregovih slovanskega juga, in tudi po naših avstrijsko slovanskih krajih, kjer je uže dalj časa cvela, hodi gostejše na dan. — „Nationen neue Ideen beibringen, ist nicht die Arbeit von wenigen Tagen“, skoraj izgubi svojo veljavo glede izbijanja mas slovanskih plemen do narodnega samosvestja in kar bi delo stoletja bilo, storila je ona slovanska puška, ki je doli poknila v hrčevskih hribinah, dramača Slovanstvo glede broja velikansko Slovanstvo na dan.

Iz krvavih tal pogleda vaš primula veris Slovanstva ven na dan; — bodi nam tudi na teh tleh ljubo pozdravljena kot prvi pozdrav bližajoče se narodove spomladi! — „Leben geht unter, damit neues frisches Leben an seiner Stelle keime,“ naj se tudi v tej slovanskej vojski obistini in naj prva spomladna cvetka oznanja spomlad polno dela, eneržije slovanske. Vas pa, mej katerih kostmi in krvjo ta cvetka svoje kali poganja, naj kinči nad vse druge ta lepi kinč izbijajočega se slovanskega ljudstva, ta vam naj bode mesto zelenega maha pozabljenja, ta vam bode večni spomenik v zgodovini. S—c.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. junija.

Z *Dunaja* se telegrafira, da je narodbeni odbor odbil člen 40. banknih statutov kakor ga je gospodska zbornica sprejela. — Torej nov zadržek hitrega zvršetka pogodbenih zakonov.

Govorec o glasovih glede *mobilizacije* naše vojske prinaša dunajska „Deutsche Ztg.“ — torej gotovo ne rusofilen ali slovano-ljuben list — članek, v katerem pravi, da nij mogoče, da bi bilo avstrijsko oboroževanje zoper Rusije obrneno, ker so naše razmere k tej državi prijateljske in bi bilo blazno, ko bi mi na svoj račun v boj stopili za rešenje ob tla vržene Turčije. Ravno tako malo moremo marširati proti Rumuniji, ali portu, ali Srbiji ali Črnej gori. Torej je videti, da se hoče le demonstrirati. Žalibog, pravi „D. Ztg.“ dalje, so nas demonstracije leta 1854. preveč stale . . .

Namere *avstrijske* vojne akcije opisuje vojaški list dunajski „Vedette“ in ponatiskuje praška „Politik“ tako-le: „Toliko je gotovo, da ako se glas Ogersko Avstrije ne bi poslušal, ali ne našel tacega obzira, kakor se spodobi, je naša monarhija samostalno svoje interese na svojo pest braniti odločila se. Akcija naše države se bode potlej precej v tem pokazala, da zasede Bosno, Hercegovino in Bar. Skoro kot verjetno je videti, da bi potem naša monarhija prišla v boj s Črnogoro in Srbijo, ker bi ti deželi skušali ono ozemlje, kar sti ga v zadnji vojski pridobili, obdržati in braniti. Ako ju Rusija pusti na cedilu, kar je zelo verjetno, utegnili bi prav skoro drug Duniš doživeti; ako bi ju Rusija ne pustila sami, potem bi bila Avstrija svoj interes prisiljena tudi zoper Rusijo braniti. Da li bode mogoče tako vojsko tudi dalje lokalizirati, to je vprašanje, katero prepuščamo rešiti onim, ki so za to pozvani. — S tacimi avspicijami, ki morejo roditi mir, prej pa še vojsko, gre Andrassy na kongres. Pri takej konstelaciji je silna nuja in potreba, da se avstro-ogerska vojska vsaj deloma mobilizira in se nam je zagotovilo, da se v tem oziru nij nič zamudilo. Za zdaj se namerava 4 armadne zборе postaviti, trije so namenjeni na mejo hrvatsko in dalmatinsko, jeden v Sedmograško,“ itd. itd. . . . Govoriti o tem dan denes nij lahko slovanskemu listu.

Vnanje države.

Velik shod ali *kongres* najodločilnejših državnikov tega sveta, ki se je sešel v Berlinu, sklenil je skrivno razgovarjati se in ne objavljati svojih razprav. Torej dokler ne bode končan, ne bodedo nič ali ne mnogo zvedeli, kako se v njem dela in govori. — Kako dolgo bode trajal, to se ne vé. „P. C.“ se iz Berlina piše, da eni mislijo, da bode uže v desetih dneh delo zvršil, drugi pa mu daljše trajanje prorokujejo in ti bodo najbrž prav govorili.

Nemška „Nordd. Allg. Ztg.“ pozdravlja ude kongresa, ki so se sešli v Berlinu. Ona pravi, da Nemčija nij nikomur sovražnica, zato kliče kongresovcem dobro došli, in naj se vrnejo, ko bodo mir naredili, še z večjim zaupanjem. — Tudi oficijozna „Prov. Corr.“ izjavlja upanje, da se bode mir naredil. —

Ruski „Golos“ svari vlado, naj bode previdna pred kongresom. „Kar se nas tiče, mi bomo še čakali z veseljem. Težavnosti nijso odstranjene, od katerih je rešitev orijentalnega vprašanja odvisna. Mi stojimo tam kakor smo stali, ko smo san-štetanski dogovor Evropi povedali.“ — Dalje pravi: „Močno se bodo zmotili oni, ki menijo, da se je Rusija uže skoro izkravela, čast in dostojenstvo domovine nam je sveta in mi imamo še moči in poguma braniti to čast.“

Črnogorcem ne privoščijo primorske luke v Baru ali Antivari. Andrassy in Italijani so zoper to. Zdaj so baje drugi posredovalci uganili, da naj bodo smeli Črnogorci pač Bar rabiiti, ali lastnina njih ne bode. Črnogorski zastopnik Božo Petrović je pa na to odgovoril: Kaj nam pomaga, če imamo vrata, a ključa k njim ne.

Dopisi.

Z *Notranjskega* 10. júnija. [Izv. dop.] Ako se mora uže od kacega človeka ali celo od stanu terjati dostojnega, moškega značaja, moralo bi se to od gospodov učiteljev. V roke teh gospodov polaga narod svoj naj večji zaklad; svoja deca, svojo mladino. Od tega stanu bi bila veliko odvisna bodočnost narodova. Ti gospodje morali bi biti uzor cellemu narodu, v govorjenji, obnašanji, dejanjji itd. S pravnim izgledom morali bi nas kakor duhovniki navduševati k pravemu ter poštememu narodoljubju in domoljubju. Iz njih ust morala bi se čuti čista, pravilno govornja materiščina, oni bi morali najbolj spoštovati naš narodni jezik, veliki dar božji; mila slovensčina bi se vsikdar in povsod morala mej njimi odlikovana čuti ia govornja.

Je pa to, pri zdanjih gg. učiteljih? Žali Bog, da moramo to zanikati; kajti dosta imamo tacih, ki nijso le samo mlačni narodnjaki nego celo nemškutarji, črne izdajice, zaničljivi odpadniki lastnega naroda.

Je li pa mogoče, pri teh kukavicah značaja iskati? Ne! To so ljudje, ki niti ne znajo, kaj je prav za prav značaj. Ti nijso nič družega kakor samo „kruhoborci“, kateri vse mogoče učinijo, da bi le kako boljšo službo pridobili. Ti učitelji dajo slovo narodnosti ter pričnejo plesati po nemškutarskih goslih. S tem si ti gospodje dajo lepo spričevalo svojega moštva, pa tudi dokaz je to, da njih čelade nijso kaj jako napolnene z učenostjo in modrostjo. Niti tega ne preudarijo, da od narodovih žuljev žive, ter v skledo bljuvajo, iz katere živež zajemljejo. Žalostno je pač za narod, da mora take sinove imeti.

Minoli vtorek, to je 4. t. m. je bilo v Postojni več učiteljev zbranih, mej drugimi je predaval g. P. o narodnem in domoljubnem izgojevanji v šoli, ter izven šole. Govornik je izvrstno izvršil svojo nalogo, tako sem vsaj čul trditi. Pa za koga je ta g. o domoljubji

da je podjetje skoz in skoz reelno, kar tudi mnogo velja, kajti nezaupnost občinstva zavrnila je žalibože uže večkrat enaka podjetja. Velicega poguma res je treba pojedincu, lotiti se izdavanja tako velikanskega dela, brez vsake podpore, zanašajoč se samo na to, da se najde dovoljno število naročnikov. Denarnih žrtev in truda svojega izdajatelju gotovo izdaja ne bo poplačala, sramotno pa bi bilo, ko bi podpora vsaj tolika ne bila, da se delo more redno nadaljevati in častno dokončati. Ker bode zbirka obsegala tudi slovanske narodne pesni, more se tim topleje priporočiti vsem slovanskim domoljubom, posebno pa onim, kateri se pečajo z glasbo. Naše čitalnice in bralna društva, knjižnice seminšč in srednjih šol, vseučiliščna dijaška društva, pevski zbori in enake družbe naj bi v prvej vrsti naročile se same in skrbele za razširjevanje te zbirke.

V jako elegantnej in ličnej obliki iz knjigotiskarne C. Albrechtove v Zagrebu na svitlo izišli 1. vezek, obsega na 76 straneh velike osmine 97 narodnih pesnij, ljubavne po-

pievke iz novije dobe, s podloženim in priloženim tekstom, mej temi je slovanskih 12. Tisek je jako čist, razločen in eleganten, ter služi na čast zavodu, kateri je prevzel skrb, da delo tudi v primernej vnanjej obliki zagleda beli svet. Od prvotne nakane, pesni z latinico in cirilico namešano izdati, je izdajatelj odstopil, ter osnoval dve jednaki izdaji, jedno skoz in skoz z latinico, drugo ravno tako s cirilico.

Kar odlikuje Kuhačevo zbirko od jednacih del, je to, da je on vsako popievko ali pesen, ne samo zapisal, kakor jo je čul pevati, nego, da jo je harmoniziral, in sicer, kar je glavna zasluga g. Kuhačeva, da je to mučno in orjaško delo izvršil v pravem duhu jugoslovenske glasbe, katero on pozna, kakor nobeden drugi, kajti jugoslovenski glasbi in njenemu razvoju posvetil je on vse svoje življenje in vse svoje duševne snage. Priredjene so vse popievke za pevski glas in spremljevanje z glasovirom, katero je tako urejeno, da melodijo vodi desna roka, tedaj se more svirati tudi brez petja. Ako pa se poleg peva, olajša

taka uredba spremljajočega glasovira petje tako, da tudi malo izurjeni pevec lahko pogodi melodijo, samo da ima kaj glasbenega sluha. Isto tako morejo se napevi tudi svirati sami na goslih ali na flavti, ali skupno z glasovirom, tedaj služijo vsakemu, ki se pečá z godbo.

Kar se tiče značaja jugoslovenske glasbe, ima ona neko originalnost in karakteristično osobnost ne samo v melodijah in v ritmu, nego tudi v harmoniji in sestavi perijod, ter je deloma čisto različna od načel sedanje moderne glasbe, in se naslanja na starogrško glasbo, s katero ima mnogo sličnosti, in katera se je ohranila v narodnih popievkah jugoslovenskih. Predaleč bi me vodilo, o tem obširneje na tem mestu govoriti, vsakako pa je to zanimiv predmet ne samo za estetikarja in glasbenika, nego tudi za etnografa. Nahajajo se pa tudi popievke, ki imajo originalnosti, katere so uprav utemeljene v značaju jugoslovenske glasbe.

V melodijah nahaja se največja razlika. Kako veselo in živahno se glasijo lehkome-

govoril in komu? Večina učiteljev je govorila in sklepala jedino le po nemški, slovenščina jim je skoraj le postranska stvar. Ali se ne pravi to, sam sebe za norca imeti, ter iz svojega naroda se šaliti?

Kaj bi hrvatski ali češki gospodje kolegi rekli, ko bi v jeden tak zbor došli? Strmeči bi zavpili: Kaj take narodne izgojvatelje imajo Slovenci!

Da so pa vsi naši gg. učitelji narodni odpadniki, tega ne rečem, kajti to bi bilo krivično, obrekovalno in neresnično. Ponosno smem reči, da imamo tudi spoštovanja vredne učitelje, da take, pa le malo, ki od svojega narodnega prepričanja ne odstopijo kljubu vsemu žuganju. Na take se ponosno sme narod ozirati, to so pravi njegovi stebri. Blagor staršem in deci, kakor celej občini, ki ima srečo jednacega učitelja imeti. Pri teh je značaj doma, pa sigurno tudi prazne glave niso; ti se ne boje iz kruhoborstva vsacih strašil.

Gospodje učitelji, polagam vam prošnjo, da se ne sramujete materinega jezika, ter pri vsakej priliki narodno mislite, narodno govorite, če tudi nij vsem po volji, ne kratite časti nam narodnim Notranjcem. H...o.

Iz Berkovca početkom junija [Izv. dopis.] Pogled na zemljevid kjer Slavjani prebivajo kaže povsodi imena Berkovec, bodi si na Češkem, Moravskem ali na Jugoslovanskem.

Toda od vseh teh Berkovcev nečem zdaj govoriti, ampak od onega, ki leži v Slovenskih goricah na Ščavnici v fari sv. Jurja, okraja ljutomerskega. Ščavnica se je neki še v staroslovenskih panonskih časih sv. Cirila in Metode in ljutih vragov polatinjenih Frankov zvala Knežaha, kakor ona voda pri Kaniži od katere je Kaniža ime dobila; in res se še tudi dan denašnji v medjimurju, kjer se Ščavnica v Muro izliva, zove ena lepa ves za cerkvov „rac Kaniža“, to je mala Kaniža. Obadva kraja velika in mala Kaniža sta spadali podslovensko Pribinovo in Koceljevo kneževino „Dudlejpa“ ali Dudlebi katere sedež je bil v Optuji. Imen jednakih in mnogo latinskih, zasejanih po Frankih je dosti po teh krajih še najti, kakor tudi celo nekovo ponašanje je oziralo. Zato tudi nek nagon k učenju, in sploh slavohlepje. Tako lepi hrami tu in tam stojijo, da farovš komaj izpitaš!

Berkovec na Ščavnici je uže s svojimi sinovi spravil: do časti okrajnega glavarja mej vojaki do več častnikov, dalje do več učiteljev in do pet duhovnikov. Mej zadnjimi je jeden Karmelit na gori Carmel v Siriji, dva sta župnika, in France Zajdelo, Martinjakovega je ravnokar na svojem kmetskem domu po dolgotrajnej boleznj vzela smrt, on je dal temu svetu slovo, in smo ga 16. malega travna, na dan sv. Janeza Nepomuka, kot pravega mučenca čednosti in trpljenja — z žalujočoj materjoj, sestroj in bratom v družbi 18 duhovnov spremljevali na Šentjursko grobje, katero ima uže dokaj prav lepih marmornih spominov s slovenskimi napisi. To in domač kraj se je rajncemu sploh dopalo, in si je torej želel na tem domačem slovenskem grobju za vselej počivati.

Domače stvari.

— (Učiteljska konferenca) za ljubljansko okolico bode 24. julija na Vrhniki. Na programu je tudi pogovor o jeziku in uku. Upati bi bilo, da bodo pri tej priliki učitelji pogovorili se o neumnosti nemškutarjenja.

— (Sv. maša) za spomin ustavljenja trgovskega bolniškega društva, za vse umrle ude in dobrotnike, bode, kakor vsako leto, prihodnjo nedeljo 16. junija v kapeli sv. Josipa bolnice v kravjej dolini.

— (Nov časopis) v nemškem jeziku za vseslovenske interese bode izhajal v Pragi z imenom „Epoche“ pod uredništvom Skrejšovskega, ustanovitelja „Politike“. Več sodelovalcev je baje od „Politike“ k novemu listu prestopilo, kateri se začne jutri izdajati. Če bode „Epoche“ res bolj v slovenskem duhu uredovana bode tudi mej Slovenci podpore našla.

— (Učiteljske službe) so razpisane: Podučiteljska služba v Ljutomeru s 560 (420) pri sv. Križu in Malinedelji s 440 (330) do 30. julija, podučiteljska služba pri sv. Petru pri Radgoni s 480 (360), v Negovi, pri sv. Juriji na Ščavnici in pri sv. Duhu pri Radgoni s 440 (330) do 31. julija; učiteljska služba pri sv. Benediktu s 590 in stan., učiteljska služba pri sv. Trojici s 600 in pri sv. Lenartu s 600 gld. 2 podučiteljski službi pri sv. Lenartu s 520 (400) gld, podučiteljska služba pri sv. Barbari pri Vurbergu s 520 (410) in stan.,

podučiteljska služba pri sv. Juriji v slov. goricah s 480 (370) gld. in stan., do 30. junija. Učiteljska služba v Št. Jerneji pri Veliki Moti (okraj mariberski) s 600 gld. in stan. do 5. julija na kr. š. sv.

— (Z Dunaja) se nam piše: Slavjansko pevsko društvo na Dunaji priredi 17. junija t. j. bodoč ponedeljek v Döblingu blizu Dunaja na vrtu restavracije „črnega orla“ (zum schwarzen Adler) letno zabavo s sledečim programom: 1. Förchtgott: Bože živi, zbor (hrvatska); 2. Förchtgott: Slasti lasky, zbor (češka); 3. Förster: Svět, zbor (slovenska); 4. Buhta: Šuhaj Slovak, zbor (slovaška); 5. Vniz po Matuske po Wolgie, zbor (ruska narodna); 6. Kittl: Šablenska, zbor (češka); 7. Nedved: Rožica, zbor (slovenska); 8. Hendrych: Ratna pjesma Kosovska, zbor (srbska); 9. Jenko: Na moru, zbor (srbska); 10. Worobkiewicz: Torban, četverospjev (maloruska); 11. Jenko: Naprej, zbor (slovenska). B. Pred pevanjem zborov, mej zbori in po izvršenem programu svira vojaška godba. Začetek ob 6. uri zvečer. O neugodnem vremenu je zabava v dvoranah dotične restavracije. Vstopnice dobivajo se pri advok. dr. Jan. Zenochu (I. Braunerstrasse No. 7.)

Razne vesti.

* (Ustanovljenje judovskega kraljestva.) V ogerskem zboru je te dni poslanec Istoczy v zbornico prinesel sledeči navstet: „Kadar se bode orientalno vprašanje končno uravnavalo, naj se tudi judovsko kraljestvo, ki je bilo pred 1800 leti razdejano, zopet ustanovi, naj se Palestina poveča in judom izroči, da se bodo judje tam zbrali, ki zdaj evropske narode v razvoji zavirajo. Ogerska vlada naj v tem smeru pomaga.“ Magjari bi menda jedino pametno in za Evropo koristno stvar nar lili, kar so sploh kedaj, ko bi se jim res posrečilo Evropo rešiti od judov, — a judje sami nečejo svoje samostalne države ker se jim pri odiranju družih narodov bolje godi.

* (Hanoveranski kralj umrl.) Novine poročajo, da je 12. t. m. v Parizu umrl hanoveranski kralj Jurij V., katerega je leta 1866 zdaj obstreljeni pruski kralj Vilhelm s prestola njegovih očetov pregnal in se njegove dežele polastil in celo jednega dela njegovega privatnega premoženja. Kralj Jurij je bil slep. Vedno je upal, da bode svoj prestol še nazaj dobil. Pred nekaj leti je živel na Dunaji in v okolici dunajskeje.

dične Primorčice proti tužnim popievkam bolj oddaljenih notranjih dežel. Kako jasno se kaže vpliv nemškega elementa na mnogih slovenskih napevih, ki so včasih skozi in skozi „vierzeilige“, samo da so besede slovenske, druge slovenske so zopet ohranile slovanski svoj značaj.

V tehničnem oziru vpeljal je g. Kuhač neko reformo, katere se je pa lahko privaditi, to je namreč naznačenje tonovih načinov v molu. Ta novost obstoji v tem, da gospod Kuhač predpisuje vse one glase, katere je treba povišati ali znižati v zadržaji in obsegu molne tonove lestvice. Akoravno to dozdej nij bilo v navadi, in je g. Kuhač to novost prvi uvedel v svojem delu, vendar se veljavni glasbeniki nijso izrekli proti, a drugi jo naravnost hvallijo, ter izrekajo nado, da se bode ta reforma z časom udomačila tudi drugod v muzikalnem svetu.

Ker utegnejo čitatelje teh vrstic posebno zanimati v 1. vezek vzete slovenske narodne, naj prijavim tu njih naslove: 1. Št. 2. V srcu te imam, (če s' dečva ta prava), iz gorenje Kranjske, (3 kitice teksta). 2. Št. 6.

Lepo moje ravno polje, iz Kranjske, (samo 1 kitica teksta). 3. Št. 16. Fletno deklet, (jaz pa mam fletno deklet), slovenska iz Istre (?), (valjda iz Kranjske ali Koroške tja zanešana. Pisatelj.) ima tudi samo 1 kitico teksta. 4. Št. 31. Jaz pa pojdem na Gorenjsko, iz gorenje Kranjske, (4 kitice teksta). 5. Št. 31. Vse mine, (kje so moje rožice), iz Štajarske, (5 kitic teksta). Prvotni napev, ki se sploh prepeva, je, kakor besede od Orožna, prijavljeni je pa Ipvčev, ki je posebno na Štajerskem postal popularen, na Kranjskem posebno znan pa je prvi, katerega bi želeli, da bi bil tudi prijavljen. 6. 7. Št. 39. in 40. Slanca, (Je pa davi slanica pala), v dveh varijantah, prva, kakor se poje na Štajerskem, (5 kitic teksta), druga po obče znane narodnej melodiji, urejena od Dav. Jenka, (4 kitice teksta). 8. Št. 79. Jaz te vprašam ledik deklet, iz dolenje Kranjske, (2 kitice teksta). 9. Št. 80. Na Gorenjskem je fletno, z blejskega jezera, (2 kitici teksta). Druge sploh znane varijante g. zbiratelj nij priobčil, ki je jako znana in razširjena. 10. Št. 81. Da bi le bila lepa

ura, iz Ukev u Istri, (? velja ono kar pri št. 16, ima samo 1 kitico teksta). 11. Št. 84. Deklet na ganjki stalo, iz Štajarske, (3 kitice teksta). 12. Št. 89. Šembran petelin, iz Koroške, (samo 1 kitica teksta).

Kar se tiče tekstov slovenskih, nahajajo se nekatere male nedoslednosti, ki se pa dadó lahko odstraniti v prihodnjih zvezkih. Obširneje spregovoriti o slovenskem oddelku pridržim si do tja, da bode izšlo več zvezkov in se nabralo kaj več gradiva.

Končno še enkrat toplo priporočam to delo vsem slovenskim domoljubom, posebno pa našej inteligentnej mladini, ki tako rada in požrtvovalno podpira enaka narodna podjetja. Tu se jej podaja najlepša prilika, seznanjati se ne samo z narodno poezijo in jezikom bratov naših, nego tudi z glasbo njihovo, in kaj pač povzdiga in žlahni boljše človeško srce, ko petje in glasba! Le v ozkej duševnej zvezi z najbližnjimi nam brati, moreno se spasiti, geslo naj nam bode: Brat k bratu! Složimo se vsaj duševno!

* (Nesreča na železnici.) Ruske novine pišejo o nesreči, katera se je v noči od 29. do 30. maja na odeski železnici pripetila. Ker nij nadkonduktor povelja svojega predstojnika ubegal, in nij na postaji Veseli-Kut prenočil s svojim vlakom kakor mu je bilo zaukazano, trčil je mej potem z drugim vlakom skupaj. Nadkonduktor in še dva druga

moža so bili takoj mrtvi, 13 drugih je parjenih.

* (Umor.) V vasi del Venero pri Neapolji, dogodil se je 7. t. m. strašen umor. Tamošnji trgovec za moko, Gennero Zinno je namreč pred nekoliko dnevi opazil, kako mu njegov učencec Luigi Giannola iz predala denar krade, ter ga je za to kaznoval. Fanta je to je-

zilo in prisegel je, da se bode osvetil. Ko je tedaj 7. t. m. Zinno bil sam v prodajalnici s svojim učencec, skoči ta na starega moža, prijme ga za lase in ga dvakrat z bodalom tako v prsa sune da se stavec mrtev na tla zgrudi. Fantalin je mirno pri sodnji priznal svoj zločin.

Dunajska borza 14. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld.	95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	"	15	"
Zlata renta	74	"	65	"
1860 drž. posojilo	113	"	75	"
Akcije narodne banke	841	"	—	"
Kreditne akcije	235	"	50	"
London	117	"	40	"
Napol.	9	"	39	"
C. kr. cekini	5	"	60	"
Srebro	102	"	75	"
Državne marke	57	"	95	"

Zahvala.

Odbor izobraževalnega društva tiskarjev steje si v dolžnost, vsem, kateri so se pri pogrebu našega nepozabljivega tovariša, gosp.

Mihajlo Germek-a

v tako obilnem številu udeležili, posebno pa gg. pevcem, društvu „Sokola“, kakor tudi vsem, kateri so blagovoljno vence podarili, se srčno zahvaliti.
V Ljubljani, 14. junija 1878.

V hiži št. 2 na igriškem trgu (Ballhausplatz) daje se od dneva sv. Mihaelija dalje

prodajalnica in stanovanje

v najem. Natačneje izve se pri lastniku J. J. Kautzu v istej hiši. (194—1)

Fotografiško naznanilo.

Usojam si p. n. slavnemu občinstvu naznanjati, da sem pridobila za svoj ateljer izvrstnega dunajskega fotografa, ki je posloval pri prvih tamošnjih fotografijah; zmožna sem ovtorej, ravno tako lepe slike izdelavati, kakor doslej. Zato dovoljujem si svoje p. n. naročnike uljudno prositi, naj bi me še naprej s svojimi naročili počestiti blagovolili. Sprejemlje se v tofotografovanje vsak dan brez izjemke.

(180—2) Roza Krach,

vдова fotografa, v glediščnih ulicah št. 6.

Adolf Eberl,

zaloga oljnatih barv, lakov in firnežev, (152—13)

v Ljubljani,

na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Umrath & Comp. v Pragi,

fabrikanti poljedeljskih mašin, priporočajo svoje po strogo solidnej izpeljavi, lahkej hoji in čistem mlatvi dobro znane posebnosti v

ročnih i vlečnih mlatilnih garniturah

z 1—8 konjskimi ali volovskimi močmi, in sicer premakljive in nepremakljive. — Potem izdelujemo mnogovrstne velikosti dobro izkušene:

mašine za žito snažiti, mašine za ličkanje turšice, skoporezne mašine

itd. itd. (114—10)

Ilustrovane cenike brezplačno in franko.

Zaloga in zastopništvo je pri J. Debevcu v Ljubljani.

O zdravilnej moči pravega

Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja

navajamo tale priznavajoč dopis:

Gospodu Franji Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu. Berlin, 6. maja 1875.

Prosim, pošljite mi s povzjetjem tudi letos svojega Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja; lanskega leta se je izkazal vrlo dobro.

Zahvaljujoč se Vam pristrčno, beležim se s poštovanjem J. Riedel, kavarničar. (388—4)

Preiskali, uporabili in za zdravilno priznali: c. kr. vladni svetnik in v. av. vseučilišni profesor dr. E. Fenzl, vodja botaničnemu vrtu na Dunaji itd. itd., prof. Oppolzer, dr. Van Kloger v Bukareštu, dr. Rust na Dunaji, dr. Röder na Dunaji, dr. Ivan Müller, medicinski svetnik v Berlinu, dr. med. A. Groyen v Novem Jorku, dr. Raudnitz na Dunaji, dr. Hess v Berlinu, dr. Lehmann v Mošonju, dr. Werner v Vratislavi, dr. Malič v Grubišnem polju; praktični zdravniki: Hilger v Nachlingu, Russeger v Abtenavu, Truchholz v Marzalyju, Janković v Nakofalvi in mnogi drugi zdravniki,

1. pri revmatičnih boleznih;
2. pri skrnini;
3. pri boleznih v spodnjih delih tolesa, onih, ki mnogo sedé;
4. pri povečanju in nagnétu jeter;
5. pri svrabu, osobito pri lišajih;
6. pri sifilitičnih boleznih;
7. predno kdo, ki trpi navedene bolezni, misli iti v kako rudninsko kopel;
8. namesto uporabe rudninskih kopelij zoper te bolezni.

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravniku zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in povezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejanj ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj“, ker so prirredki, ki slujó samo pod imenom antiartritičnih antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupavanjem tacih.

Da ugodim p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; Borgo: Josip Bettanini, lekarnar; Bruck na Muri: Albert Langer, lekarnar; Bolcan: Franjo Waldmüller, lekarnar; Bruneck: J. P. Mahl; Belovár: Rud. Seeboda, lekarnar; Briksen: Leonhard Staub, lekarnar; Celje: Baumbach-ova lekarna in Franjo Rauscher; Cormons: Hermes Codolini, lekarnar; Celovec: Karl Klemenčič; Cortina: A. Cambruzzi; Deutsch-Landsberg: Müller-jevi dediči; Esek: J. C. von Dienes, lekarnar; Josip Pobetzky, lekarnar; Fürstenfeld: A. Schrökenfuss, lekarnar; Frohnleiten: V. Blumauer; Friesach: O. Ruzheim, lekarnar; A. Aichinger, lekarnar; Feldbach: Josip König, lekarnar; Gorice: A. Franzoni, lekarnar; Gradec: J. Burgleitner, lekarnar; Guttaring: S. Vatterl; Grubisnopolje: Josip Malich; Gospic: Valentin Vouck, lekarnar; Grafendorf: Josip Kaiser; Hermagor: Jos. M. Richter, lekarnar; Hall (Tirolsko): Leop. von Aichinger, lekarnar; Judenburg: F. Senekovitsch; Innichen: J. Stajf, lekarnar; Imst: Vilj. Deutsch, lekarnar; Ivanič: Ed. Tollovič, lekarnar; Karlovec: J. Benič, lekarnar; A. E. Katlič, lekarnar; Kindberg: J. Karinčič, lekarnar; Kapfenberg: Turner, lekarnar; Knittenfeld: Vilj. Vischner, lekarnar; Kranj: Karl Saenik, lekarnar; Linc: Franjo pl. Erlach, lekarnar; Leoben: Ivan Peferschy, lekarnar; Maribor: Alois Quandest; Metlika: Alfred Matter, lekarnar; Müzzzuschlag: Ivan Danjer, lekarnar; Murau: Ivan Steyger; Mitrovica: A. Kersteno-vich; Mals: Ludvig Pöll, lekarnar; Novo mesto: Dom. Rizzoli, lekarnar; Neumarkt (Stajersko): Karl Maly, lekarnar; Otočac: Edo Tomay, lekarnar; Postojna: Josip Kupferschmidt, lekarnar; Peterwardein: L. C. Junginger; Pliberg: Ivan Neusser, lekarnar; Požega: Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; Prassberg: Ivan Tribuč; Ptuj: C. Girod, apoteker; Rottenmann: Franjo X. Il-ing, lekarnar; Roveredo: Richard Thales, lekarnar; Samobor: F. Schwarz, lekarnar; Sebenico: Peter Beros, lekarnar; Slov. Bistrica: Adam pl. Putkoveški; Slov. gradec: G. Kordik, lekarnar; Jos. Kaligarišch, lekarnar; Strassburg: J. V. Corton; St. Veit: Julian Rippert; Stainz: Valentin Timouschek; Sem-lin: D. Joannovicz-a sin; Spljet: Venatio pl. Prazio, lekarnar; Schlanders: B. Würstl, lekarnar; Trst: Jak. Seravallo, lekarnar; Trient: Ant. Santoni; Trbiž: Eugen Ebertin, lekarnar; Vukovar: A. Kraicsovits, lekarnar; Vinkovce: Fried. Hertzog, lekarnar; Varaždin: Dr. A. Haller, lekarnar; Zagreb: Sig. Mittl-bach, lekarnar; Senj: Josip Accurti, lekarnar; Zader: N. Androvič, lekarnar; Zlatar: Ivan N. Pospisil, lekarnar.

Karel S. Mill
13. junija:
Pri slonu: Account iz Dunaja. — Kastrentz iz Novoga mesta. — Galčić iz Trsta. — Vodničar iz Dunaja. — Rudolf iz Kamnika. — Scharfer iz Dunaja. — Abrenner iz Trsta. — Hohn iz Ajdovščine. — Mechar iz Jaske.
Pri Mateti: Walter iz Dunaja. — Emerstein iz Celovca. — Fisseneger, Berta iz Dunaja.

Karel S. Mill
trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trnovo št. 2, zaloga vseli potrebništvi za urade in kupništvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebništvo za marjetove (inženre), slike in risarje. Najnovije v kontekstih za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vitarne karte in pisemsko zavijke. (158—20)

Pomladanski valovi.
Roman, spisal I. Turgenjev, poslovalni dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.
V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:
VIII. zvezek „Listki“.